

І.

БІДНИЙ ВОВК. (°)

Ото, був собі такий бідний вовк, що трохи не здох з голоду; ніде нічого не пійма. От, тай пішов він до Бога просить пищі.—Приходить до Бога, та приставився таким бідним, таким бідним,—що ще гірший, ніж був.—»Боже, каже, милостивий! дай чого їсти, а то пропаду з голоду.«—А чого тобі їсти?—каже Бог.—»Чого дай, то дай.«—Отам на луках па-сецьця попова кобила,—вона ніяк не підбіжить,—отту й ззіж!—

От вовк мерщій од Бога—трюх-трюх,—так біжить!—Та до кобили: «здорова була, кобило! казав Бог, щоб я тебе зів.»—Що ж ти таке, що ти будеш мене їсти?—«Вовк!» каже.—Та брешеш—собака!—«Йій-Богу, каже, вовк.»—Ну, коли ж ти вовк,—з чого ж ти починатимеш мене їсти?—«А з голови!» каже.—Е, вовчику, каже, вовчику! коли вже ти наважив мене зїсти, то починай мене з хвоста; то поки дійси до середини,—а я все буду пастись,—тай доситішаю: тоді ти й закусиш ситеньким.—«Чи так, то й так!» каже вовк,—та зараз до хвоста.... Як потягне за хвіст, як вихоне та кобила задом, як дасть копитами в цику... вовк не зна вже чи на сім, чи на тім

(*) См. № 2—Кравець и Вовк и № 3—Марко убогий и вовк.

світі... А кобила—як дремене!—аж курява встала.—От вовк сидить собі, та й дума: «чи я не дурний, чи я не скажений,—чому було не хватати за горло?!»

От, він уп'ясть потяг до Бога просить пищі. «Боже, каже, милостивий! дай чого хоч трохи попойісти, а то опухну з голоду.»—Хіба, каже, тобі кобили трохи?—Лас: «хай, каже, з неї шкуру живцем на гамани зуплять! не то не найівся, та трохи пики не розбила...»—Ну коли ж так, каже Бог, то піди, отам над яром, такий ситий баран пасецьця,—то ти його й ззіж.— Пішов вовк. Баран пасецьця над яром.—«Здоров, баране!»—Здоров.—«Казав Бог, щоб я тебе ззів.»—А щò ти тає, що ти будеш мене йісти?—Каже: «Вовк!»—Та брешеш—собака!—«Ні, йій-Богу, каже,—вовк!»—А коли ж ти вовк, то як ти мене йістимеш?—«А як йістиму?!.. з голови почну, тай увесь мій—не як!»—Е, вовчику, каже, вовчику! коли вже наважив мене йісти, то стань краще от-над оцим яромъ и рот роззяв, а я сам так туди й ускочу.—«Ставай»,—каже. От, став він як-раз над кручею—така круча!—роззявив рот—так тая пасть аж зяє: от-би проковтнув! А баран, як розженецьця, як вчистить у лоб,—він—беркиць у яр... (Добре найівся!)—Тоді сів, сердега, тай плаче: «чи я не дурний, чи я не сважений... Чи то видано, щоб живе м'ясо та само у ротъ ускочило?!»

Дунав-дунав... От пішов знов до Бога просить пищі «Боже, каже, милостивий, Боже милосердний! чого дай, то дай попойісти, а то пропаду з голоду.» Бог каже:—«Такий з тебе йідець! тобі як-би само у рот ускочило.... Та вже, що з тобою казать: піди, там чоловік на дорозі загубив сало—то й твое: воно нікуди не втече.—Послухав; прийшов на місце—аж лежить сало. Він сів, тай дума: «добре, каже: ззім я його, а воно ж солоне—пити захочецьця... Піду спершу нап'юся, а тоді вже.... Пішов.—Поки там до річки та од річки, а чоловік оглядицьця, що нема сала,—повернувся—коли лежить. Узяв тее сало.—Приходить вовк—нема сала. От він сів, тай

плаче: «чи я не дурний, чи я не сважений! Хто таки не йівши, пье?»

Сидів-сидів,—так йісти-аж-аж-аж!.. Йде знову до Бога просить пищі.—«Боже, каже, милостивий, Боже милосердний! чого дай, то дай попойісти, а то віку не доживу...»—Тай обрид вже ти, каже, з тією йіжею!—Та що вже з тобою казать: піди, там недалечко села, пасецьця свиня,—оту й звій!—Пішов.—«Здорова, свине!» Здоров.—«Казав Бог, щоб я тебе звів.»—А щò ти таке, шо ти будеш мене йісти?—Каже: «Вове!»—Брешеш—собака!—«Ні каже, вовє!»—Хіба ж, каже, вовкові йісти нічого?—«Нічого», каже.—Коли ж, каже, нічого, то сідай на мене: я тебе повезу на село. У нас тепер вибирають усяке начальство,—може й тебе виберуть.—«Чи так, то й так!—Вези!» Сів на свиню, Прибіга в село; вона як закувіка—аж вовє переляквся: «Чого се ти, каже, кричиш? Та це ж я, каже, скликаю громаду, щоб тебе швидче вибрали за начальство.—Коли це люде як сунуть з хат, з кочергами, з рогачами, з лопатами... Хто що запопав... У вовка аж дух сперло, так переляквся (не переливки вже йому!),—потихеньку до свині: «скажи-чого це такого народу біжить?»—Та це ж, каже, для тебе.—От народ як зсадив вовка, як почав пірчить,—то вже йому й не хочетьця: на силу живий вирвався!

Як дерне—та прямо до Бога. «Боже, каже, милостивий, Боже милосердний! дай чого-небудь хоч кришечку попойісти, а то от-от віку кінець. «Бог каже:—піди, там-он йде кравець,—нападеш, та й поживишся.—Ледве потопав. Перестрїва на дорозі. «Здоров, чоловіче!»—Здоров.—«Казав Бог, щоб я тебе звів.»—А ти що таке, шо станеш мене йісти?—Каже: «Вове!»—Брешеш—собака!—«Ні, каже, йій-Богу вовє.»—Та й малий же, каже, з биса; а ну, я тебе поміряю.»—Та як укрутить у хвіст руку—давай мірять! Міряв його, міряв—вже тому вовкові й дихать не хочетьця, а вин усе його міря.—Аршин! и вздовш!—Поти міряв, що аж хвіст у руді zostався... Вовє як чвурне! та

яке годі до Бога, та побіг до вовків. «Вовчки-братіки! таке й таке лихо!» Вони давай гнацьця, давай гнацьця за тим кравцем. Що тут у світі робити? Бачить—біда! Аж стоїть дерево; він на те дерево: заліз аж на саму верховину. А вовки так те дерево й оступили, так зубами й влацають... Вовк и каже: «ні, каже, брацця—нічого з цього не буде! От-як зробим: я стану на землі, а ви усе на мене, усе на мене—'дин зверх одного;—аж поки досягнем скурвого сина...»

Стали 'дин зверх одного—така драбина! Тоді верхній: «А ну! злізай, скурвий сину, будемо тебе йісти!»—А-а! каже: вовчки-братіки, помилуйте мене—не йіште!—«Ні, каже, не можна: злізай!»—Постойте ж, каже, я на сход душі хоч табаки понюхаю.—Тільки що нюхнув, та—*ачхи!* А спідньому вчулось, що він верхнього міря, та каже: *аршин!* та як присяде—так усі й покотились... Оттакий ворох! А він тоді—драла... Вони за ним; піймали—и розірвали. А чоловік тоді зліз з дерева. «Спасибі, каже, Богу, що не попущено душі християнської лютому звіру!» Та й пішов собі безпешно до-дому,—та й живе собі з молодлицею, та їсть книші з паляницею. И я там був, мед-вино пив,—по бороді бігло, а в роті нічого не було.

От вам казка—міні бубликів в'язка; міні колосок, а вам—грошей мішок.

(Записана въ Гадячскомъ уѣздѣ Полтавской губ.)